

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/72/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200547
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421200547.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: T. G., L.. XX.XX.XXXX, L. K. XX/XXX, E. B. v konaní o zaplatenie 1 319,71 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 25.03.2021 v jej konečnej úprave pripustenej právoplatným uznesením tunajšieho súdu zo dňa 08.10.2021, č.k. 10Csp 72/2021 - 78 sa žalobkyňa domáhala na žalovanej zaplatenia 1.319,71 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.319,71 eur od 28.08.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že právna predchodkyňa žalobkyne, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) dňa 27.12.2017 uzavrela so žalovanou zmluvu o pôžičke č. 21335577/7129820139, na základe ktorej poskytla žalovanej pôžičku vo výške 1.206,25 eur na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve v kúpnej cene 1.341,25 eur. Pri podpise zmluvy o pôžičke žalovaná uhradila akontáciu vo výške 135 eur a na zvyšok kúpnej ceny spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanej pôžičku. Podľa zmluvy o pôžičke žalovaná mala pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 29,32 eur, a to do celkovej sumy 1.759,20 eur. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. zanikla zlúčením s jej právnym nástupcom Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (pôvodný žalobca, ďalej už len „VÚB a.s.“) tak, ako je to uvedené vo výpise z obchodného registra OS Bratislava I., oddiel: Sa, vložka číslo 341/B. Žalovaná do podania žaloby z celkovej sumy 1.759,20 eur zaplatila 0 eur. Žalovaná porušila tak zmluvnú povinnosť platiť mesačné splátky riadne a včas. VÚB a.s. listom zo dňa 27.06.2018 („Predžalobná upomienka“) vyzvala žalovanú k úhrade dlžných splátok v dodatočnej lehote viac než 30 dní. Žalovanú súčasne upozornila, že ak v stanovenej lehote do 05.08.2018 nedôjde k úhrade aspoň najstaršej splatnej splátky, bude oprávnená celú pôžičku zosplatiť. Žalovaná ani v tejto dodatočnej lehote dlžné splátky neuhradila. VÚB a.s. využila svoje právo veriteľa vyplývajúce jej z čl. 8.2 zmluvných podmienok a ust. 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a pôžičku zosplatnila, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.08.2018 („Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“). K zosplateniu pôžičky došlo po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v listine „Predžalobná upomienka“ je len najstaršou omeškanou splátkou a neurčuje začiatok plynutia premičacej doby. Žalovaná zosplatený dlh neuhradila. Ku dňu podania žaloby celkový dlh žalovanej zo zmluvy o

pôžičke predstavoval 1.319,71 eur (stĺpec „Splátka“ v prehľade splátok a úhrad). Žalobou si žalobkyňa neuplatnila nárok na zmluvnú pokutu vo výške 152,32 eur uvedenú v prehľade úhrad a splátok ako stĺpec „Pokuta“. Žalobou si uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po „Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti“. Oznámenie bolo zaslané žalovanej obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia je 5 dní.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil súdu listiny, a to notársku zápisnicu N 3283/2017, NZ 54215/2017, zo dňa 11.12.2017 vo veci projektu rozdelenia spoločnosti Consumer Finance Hoding a.s. zlúčením, listinu „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ číslo zmluvy 7129820139, „Zmluvu o poskytovaní služieb“, listinu „Predžalobná upomienka“ zo dňa 27.06.2018 spolu s poštovou doručenkou, listinu „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru,“ zo dňa 22.08.2018 a prehľad splátok a úhrad.

4. Uznesením zo dňa 26.05.2021 č.k. 10Csp 72/2021-30 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu so žalobou a jej prílohami bolo žalovanej riadne doručené dňa 13.08.2021. Žalovaná na výzvu súdu nereagovala.

5. Podaním zo dňa 21.04.2022 súd podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval zástupcu žalobkyne, s poukazom na § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke, na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dokladov, rozhodných pre posúdenie splnenia povinnosti pôvodného veriteľa pri uzatváraní zmluvy o pôžičke posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa pôžičku splácať, teda tzv. úverovú bonitu žalovaného. Súčasne tiež aj na doplnenie rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore z pohľadu splnenia zákonných ust. 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke. Na výzvu zástupca žalobkyne reagoval podaním doručeným súdu dňa 27.05.2022, v ktorom uviedol, že zdroj príjmu a schopnosť žalovanej úver splácať bola preukázateľne preverená. Žalovaná podpisom zmluvy potvrdila, že všetky ňou uvedené údaje sú pravdivé. Žalovaná zároveň preukázala výšku svojho mesačného príjmu z titulu zamestnanca. Pôvodný veriteľ si vyžiadal od žalovanej súhlas s použitím jej osobných údajov za účelom preverenia jej úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií, ako aj existencie jej pracovného pomeru v sociálnej poisťovni. K vecnej legitímácii uviedol, že zastáva názor, že žiadnym výkladom ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť záver, že zákonodarca vyžaduje dva právne úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a to jednak výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a jednak vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Takýto výklad predmetného ustanovenia je podľa jeho názoru príliš extenzívny, pretože cieľom zákonodarcu bolo v prvom rade, aby bol dlžník preukázateľne upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru a toto upozornenie sa dostalo do jeho dispozičnej sféry, t. j. aby sa mohol oboznámiť s obsahom takého upozornenia. Žalovaná sa doručením upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, za ktoré sa dá považovať „Predžalobná upomienka“, s obsahom takéhoto upozornenia oboznámila. Následne pôvodný veriteľ využil možnosť predčasného zosplatnenia úveru. K tomuto právnomu úkonu žalobkyňa nepredkladá poštovú doručenkú alebo doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu, nakoľko predmetná listina o zosplatnení úveru má iba deklaratórny charakter, a jej účinky nastávali spätne oboznámením sa žalovanej s obsahom listiny. Žalovaná tak vedela (aj s ohľadom na bod 8.2 zmluvných podmienok), aké dôsledky bude mať pre ňu nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatnil úver v celosti. Zmluvné strany na znak prejavenej vôle so zmluvu a zmluvnými podmienkami listiny opatrili svojimi podpismi. Nakoľko žalovaná bola preukázateľne v omeškani viac ako 90 dní, v zmysle ustanovení zmluvy a zmluvných podmienok a formou „Predžalobnej upomienky“ zo dňa 27.06.2018 bola riadne upozornená na možnosť zosplatnenia pohľadávky v celosti tak, ako to vyplýva z predloženej doručenky. Keďže u žalovanej nedošlo k náprave finančnej disciplíny, právna predchodkyňa žalobkyne pristúpila k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru v celosti, a to ku dňu 19.08.2018 (Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018). Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanej len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanej adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bola žalovaná upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia uvádzame, že žalovaná sa mohla o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky nastali spätne momentom oboznámenia sa žalovanej s jej obsahom. Pre neplnenie si zmluvných záväzkov bola úverová pohľadávka následne v súlade s ust. § 92 Zákona o bankách legitímne postúpená na žalobkyňu.

Poukázal na § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku s tým, že žalovaná nijakým spôsobom nerozporovala skutočnosti týkajúce sa postúpenia pohľadávky na žalobkyňu, a taktiež ani skutočnosť, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Navyše, podľa odborného vyjadrenia Národnej banky Slovenska zo dňa 24.07.2014, ktoré bolo predložené Okresnému súdu Vranov nad Topľou v konaní pod sp.zn. 13C 79/2014, ak je úver splatný v splátkach (bez ohľadu na to, o aké splátky ide), banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi celú, teda aj nesplatenú časť pohľadávky z úveru („pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku klienta“) za splnenia zákonných podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách. Terminologické vymedzenie pohľadávky, ktorú môže banka postúpiť za splnenia uvedených predpokladov, ako pohľadávky zodpovedajúcej peňažnému záväzku klienta, predstavuje pohľadávku banky voči klientovi z určitého úverového vzťahu, a teda celú pohľadávku, celú sumu istiny, úrokov z úveru ako aj prípadných iných nárokov i už poplatkov alebo prípadných sankcií. V opačnom prípade, resp. v prípade vymedzenia pohľadávky na účely ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách len na splátky, ktoré sa už stali splatnými, teda na tzv. dospelé splátky, by sa banka a súčasne aj dlžníci mohli ocitnúť v pozícii, že by dochádzalo k postúpeniu pohľadávky zodpovedajúcej len sume 90 dňového omeškania. Podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 11.05.2021, č.k. 14CoCsp 52/2020, uznesenia tohto súdu, č.k. 11CoCsp 11/2021 - 179 zo dňa 22.04.2021 a č.k. 16CoCsp 22/2021-2224 zo dňa 06.10.2021.

6. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 02.12.2022 bez prítomnosti zástupcu žalobkyne a žalovanej. Zástupca žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 23.11.2022 svoju neúčast' ospravedlnil pracovnou zaneprázdnenosťou a zásadou hospodárnosti konania. Navrhol, aby súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti žalobkyne. Žalovaná bola na pojednávanie riadne a včas predvolaná. Na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavila. Súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore zamietol. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

7. Žalovaná nepoprela a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti o tvrdení žalobkyne, že dňa 27.12.2017 spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) a žalovaná uzavreli zmluvu označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“, evidovanú žalobkyňou pod č.7129820139, na základe ktorej spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 1.206,25 eur, a to na kúpu spotrebného tovaru v kúpnej cene 1.341,25 eur, a že žalovaná sa v zmluve zaviazala zaplatiť pri podpise zmluvy akontáciu vo výške 135 eur a úver vo výške zvyšku kúpnej ceny 1.206,25 eur spolu s jeho nákladmi, celkom 1.759,20 eur, zaplatiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 29,32 eur (ďalej už len „zmluva o úvere“). Tieto skutočnosti preukazujú listiny predložené v spore žalobkyňou označené ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ a „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (Quatro)“, podľa ktorých sa jednalo o viazaný spotrebiteľský úver na kúpu zlatých šperkov v maloobchodnej kúpnej cene 1.341,25 eur, vo výške 1.206,25 eur, s celkovými nákladmi 552,95 eur, celkovou čiastkou, ktorú sa žalovaná zaviazala zaplatiť, 1.759,20 eur 60 mesačnými splátkami vo výške 29,32 eur splatnými vždy do 20. dňa v mesiaci, s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 20.04.2018 a dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.03.2023, výškou fixnej ročnej úrokovej sadzby 15,53 %, hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) 15,53 %, hodnotou priemernej RPMN 14,05 %, výškou odplaty za úver 15,53 %, najvyššou prípustnou výškou odplaty za úver 17,46 %, a dobou trvania zmluvy 63 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

8. Žalovaná nepoprela a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti ani o tvrdení žalobkyne, že žalovaná do podania žaloby zaplatila iba akontáciou 135 eur, na splátky nič nezaplatila. Táto skutočnosť vyplýva z prehľadu splátok a úhrad za dobu od 27.12.2017 do 31.01.2021, predloženého žalobkyňou, ktorý žalovaná nijako nespochybnila. Podľa tohto prehľadu žalovaná dňa 27.12.2017 zaplatila akontáciu vo výške 135 eur, a následne ani jednu mesačnú splátku vo výške 29,32 eur už nezaplatila, a to počnúc prvou splátkou splatnou 20.04.2018, teda 3 mesiace po uzatvorení zmluvy.

9. Podľa notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. Ľubicou Florianovou so sídlom Bratislava, na Hodžovom námestí č. 3, N 3283/2017, NZ 54215/2017, dňa 11. decembra 2017 a výpisov z obchodného registra spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, zanikla v dôsledku rozdelenia a zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, a to Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (ďalej už len „VÚB a.s.“)

a VÚB Leasing a.s., Mlynské Nivy 1, 020 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 (ďalej už len „VÚB Leasing a.s.“), ktoré sa stali právnymi nástupcami zaniknutej spoločnosti. Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, bola z registra vymazaná ku dňu 01.01.2018.

10. Z listiny označenej ako „Predžalobná upomienka“ datovanej dňom 27.06.2018 a pripojenej poštovej doručky vyplýva, že týmto listom VÚB a.s. žalovanej s poukazom na zmluvu o úvere oznámila, že ku dňu vyhotovenia listiny eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 87,96 eur a žalovanú vyzvala bezodkladne nedoplatok zaplatiť na v listine špecifikované číslo účtu. Žalovanú súčasne upozornila, že ak do 05.08.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci „04/2018“, bude oprávnená úver zosplatiť. Podľa poštovej doručky list žalovaná prevzala na adrese jej trvalého pobytu osobne dňa 06.07.2018.

11. Z listiny označenej ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ datovanej dňom 22.08.2018 súd zistil, že táto listina obsahuje prejav vôle VÚB a.s. adresovaný žalovanej spočívajúci v oznámení, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradila, dlh zo zmluvy o úvere sa stal splatným v celom rozsahu naraz, a výzvu žalovanej na úhradu dlhu vo výške 1.319,88 eur, z čoho istina predstavuje 1.319,71 eur.

12. Z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku súdu pod sp.zn. 1OpP 2/2018 zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s. ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, vrátane jej dodatkov č. 1. - č. 4, príloh a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 24.09.2021 súd zistil, že obe nástupnícke spoločnosti uzavreli so žalobkyňou zmluvu o postúpení pohľadávok, o.i., aj pohľadávky zo zmluvy o úvere v danej veci ku dňu postúpenia vo výške 680,96 eur na VÚB a.s..

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 27.12.2017 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, tzn. k 27.12.2017 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

18. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

20. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaná má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaná zmluvu o úvere uzavrela ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva zo samotného označenia zmluvy ako zmluvy o „spotrebiteľskom“ úvere, označenia druhu úveru ako viazaný „spotrebiteľský“ úver, označenia žalovanej v zmluve údajmi fyzickej osoby - nepodnikateľa, ako aj z obsahu samotnej zmluvy o úvere (celkové náklady „spotrebiteľa“ a pod.). Súd poukazuje tiež na argumentáciu zástupcu žalobkyne v spore ustanoveniami spotrebiteľského práva (zákonom č. 129/2010 Z.z., ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a pod.). Podľa výpisu z obchodného registra niet pochyb, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

21. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny zákon, a to Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanej na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

22. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere v danej veci uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. ako nebankový subjekt. Ako už súd vyššie uviedol, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., ku dňu 01.01.2018 zanikla v dôsledku rozdelenia a zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, a to VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s., ktoré sa stali právnymi nástupcami zaniknutej spoločnosti. V danej veci právnym nástupcom ku dňu 01.01.2018 sa stala VÚB a.s.. Zaplatenia tejto pohľadávky VÚB a.s. sa žalobou v konaní v danej veci však v čase rozhodovania súdu nedomáha VÚB a.s. ako banka, ale žalobkyňa ako nebankový subjekt, a to s tvrdením, že banková úverová pohľadávka jej bola VÚB a.s. postúpená na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku súdu pod sp. zn. 1OpP 2/2018 zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s. ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, vrátane jej dodatkov č. 1. - č. 4, príloh a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 24.09.2021. Súd sa preto najprv zaoberal skúmaním vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní. Aktívnou vecnou aktívnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, z ktorého žalobcovi vyplýva uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie aktívnej vecnej legitímácie (ako aj pasívnej vecnej legitímácie) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010). V sporoch s ochranou slabšej strany, ktorým je aj spotrebiteľský spor, súd aktívnu vecnú legitímáciu skúma z úradnej povinnosti, pričom dôkazné bremeno zaťažuje veriteľa (porovnaj napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021). Zásadnou otázkou, ktorú súd v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácii žalobkyne v konaní v danej veci riešil, bola otázka, či boli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky VÚB a.s. ako bankového subjektu na žalobkyňu ako nebankový subjekt, a ak áno, či došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške, ktorej sa žalobkyňa v konaní na žalovanej domáha.

23. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorá podlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska, a ktorej základné právne postavenie vymedzuje zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Zákon o bankách“). Podľa § 2 Zákona o bankách banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú.v. EÚ L 176, 27.6.2013), a ktorá má bankové povolenie. Inú právnu formu banky tento

zákon zakazuje. Banka môže bankové činnosti vykonávať iba na základe bankového povolenia podľa osobitného predpisu (Čl. 4 ods. 1 bod 42 nariadenia (EÚ) č. 575/2013) a v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi (napr. § 12 až 34 zákona č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov). V uvedenom právnom kontexte je potrebné posudzovať aj činnosť banky VÚB a.s. v danej veci spočívajúcu v postúpení pohľadávky.

24. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

25. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

27. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

28. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá a druhá veta Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

29. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 17 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu 21aa) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

31. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže v existujúcom záväzkovom vzťahu dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv a povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku a preto na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Cit. všeobecné ustanovenia § 524 ods. 1 a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre postúpenie pohľadávky vyžadujú vždy písomnú formu, a súčasne stanovujú, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia.

Vychádzajúc z ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Zákon o bankách ako osobitný právny predpis (lex specialis) vo vzťahu k Občianskemu zákonníku v cit. ust. § 92 ods. 8 upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku patriacu banke, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Cit. ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ako osobitného právneho predpisu (lex specialis) upravuje podmienky, za ktorých nemožno postúpiť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách alebo s ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané).

33. Na podporu tohto svojho právneho záveru súd vzhľadom aj na súdu stále pretrvávajúcu argumentáciu žalobcov v obdobných sporov, spočívajúcu v tom, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje iba výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1Cdo 147/2017 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018, podľa ktorého: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky o.i. tiež konštatuje, že: „...v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade zákona o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka...následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

34. Súd tu poukazuje tiež napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7Cdo 26/2017, podľa ktorého: „...podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu v prejednávanej veci než tú, že podmienky § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka svoju pohľadávku postúpiť inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).“

35. Do pozornosti súd dáva tiež dôvodovú správu k cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, podľa ktorej zavedenie tohto ustanovenia do Zákona o bankách má motivovať banky k tomu, aby robili kroky smerujúce k ukončeniu záväzkových vzťahov pri dlhodobom nesplácaní úverov dlžníkmi, a aby počas trvania zmluvných vzťahov iba nepripisovali úroky, poplatky a rôzne sankcie, a dlhy tak nezvyšovali. Takéto správanie bánk nespĺňalo požiadavku prístupu banky ako dodávateľa k spotrebiteľom s odbornou starostlivosťou tak, ako to vyplýva zo zákona o spotrebiteľoch. Nebolo tiež v záujme spotrebiteľov, aby po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy o úvere banka kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu postupovala pohľadávku voči nim tretej osobe, ktorá nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu Zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Tu súd len dodáva, že nie len poskytovanie, ale aj správa úveru, je špecifickou osobitne Zákom o bankách upravenou činnosťou banky. Preto súd mal za to, že aj na správu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (nie len poskytovanie), ktorá v danej veci prešla z pôvodného veriteľa na VÚB a.s., je potrebné aplikovať Zákon o bankách, a to predovšetkým za účelom naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo 147/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/494/2014 zo dňa 07.12.2015).

36. Z cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktorá je už splatná.

Podľa tohto ustanovenia banka má oprávnenie postúpiť pohľadávku alebo jej časť, s ktorou je dlžník v omeškaní po dobu stanovenú zákonom, a to o viac ako 90 kalendárnych dní, a to napriek písomnej výzve banky. Tieto zákonné podmienky musia byť pritom splnené kumulatívne. Tu súd na podporu tohto záveru, v nadväznosti na argumentáciu žalobkyne a vymedzenie pohľadávky na účely ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách zástupcom žalobkyne v konaní, poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.2.2022, podľa ktorého: „29. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách... 35. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.“ (porovnaj tiež napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp 50/2021 zo dňa 15.02.2022). Banka má nepochybne právo postúpiť na iný subjekt aj celú úverovú pohľadávku. Pre takýto postup je však nevyhnutné, aby banka pred postúpením úverovú pohľadávku v súlade so zákonom predčasne zosplatnila. Súd v danej veci dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by VÚB a.s. pred postúpením úverovej pohľadávky na ňu bola splnila zákonné podmienky pre jej predčasné zosplatenie.

37. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

38. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

39. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatenie úveru dohodnutého v splátkach vyžadujú výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú spotrebiteľovi, obsahujúcu upozornenie na aktuálny dlh a výslovné upozornenie na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz z dôvodu nezaplatenia aktuálneho dlhu. Podľa cit § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565, môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr. Táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

40. V danej veci VÚB a.s. listinou „Predžalobná upomienka“ datovanou dňom 27.06.2018 žalovanú upozornila, že ku dňu 27.06.2018 má aktuálny nedoplatok na splátkach predmetného úveru vo výške 87,96 eur (3 splátky x 29,32 eur), a výslovne ju upozornila, že ak do 05.08.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci apríl 2018, bude oprávnená úver zosplatiť. Podľa predloženej poštovej doručky listina bola poštou žalovanej riadne doručená dňa 06.07.2018. Podľa prehľadu splátok a úhrad, ktorý žalovaná nijako nespochybnila, žalovaná v lehote do 05.08.2018 dlžné splátky neuhradila. Dňom 20.07.2018 sa dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.04.2018 (prvá splátka) viac ako tri mesiace. Na zaplatenie aktuálneho dlhu, vrátane splátky splatnej dňa 20.04.2018, jej bola veriteľom poskytnutá lehota do 05.08.2018, teda lehota dlhšia ako zákonná povinná lehota 15 dní, plynúca od 06.07.2018. Súd preto prisvedčil zástupcovi žalobkyne, že žalovaná bola na možnosť zosplatenia celej úverovej pohľadávky naraz listinou „Predžalobná upomienka“ riadne upozornená. VÚB a.s. tak mala oprávnenie úver predčasne zosplatiť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.04.2018 najskôr po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, teda od 20.07.2018, a to do splatnosti nasledujúcej splátky splatnej dňa 20.08.2018. Žalobkyňa predložila súdu listinu vyhotovenú VÚB a.s. označenú ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“, datovanú dňom 22.08.2018, tzn. dňom nasledujúcim po splatnosti splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ mohol pristúpiť k zosplateniu celej úverovej pohľadávky naraz. Z tejto listiny nevyplýva skutočnosť tvrdená zástupcom žalobkyne v konaní, že k zosplateniu malo dôjsť späťne, k dátumu 19.08.2018. Táto listina neobsahuje žiadny dátum, ku ktorému malo dôjsť k zosplateniu celého úveru. Preto súd prijal záver, že právo VÚB a.s. na zosplatenie celej pohľadávky z úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.04.2018, na zaplatenie ktorej bola žalovaná predžalobnou upomienkou dňa 27.06.2018 upozornená, dňom 20.08.2018 banke zaniklo. Oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 preto nemožno priznať právne účinky predčasného zosplatenia úverovej pohľadávky tak, ako to predpokladá citovaná právna úprava. Preto súd mal za to, že VÚB a.s. v danej veci nespĺnila zákonné podmienky pre predčasné zosplatenie úverovej pohľadávky. Vo vzťahu k tvrdeniu zástupcu žalobkyne, že k zosplateniu došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne splatnej pred zosplatením úveru, súd udáva, že pred oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 žalovaná nebola v omeškani viac ako 3 mesiace so splátkou splatnou dňa 20.07.2018, ani 20.08.2018.

41. Navyše, žalobkyňa nijako nepreukázala, že by listina „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 22.08.2018 sa bola vôbec dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Aj keď žalovaná tvrdenie žalobkyne o informovaní o predčasnom zosplatení touto listinou nespochybnila (k žalobe sa nevyjadřila), to neznamená, že žalobkyňa, na ktorej bolo v konaní dôkazné bremeno vo vzťahu k doručeniu tohto oznámenia do dispozičnej sféry žalovanej (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), toto dôkazné bremeno aj uniesla. Súd sa nestotožnil s argumentáciou zástupcu žalobkyne, že pre účinnosť tohto jednostranného adresovaného právneho úkonu pôvodného veriteľa nebolo potrebné, aby sa dostal do dispozičnej sféry žalovanej, a že listina o zosplatení úveru má len deklaratórny charakter. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 36/2000 zo dňa 15.12.2000, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 4/2021, podľa ktorého: „11.3....Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie...Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré neprípúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej

adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať. Preto súd mal za to, že aj oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 bolo potrebné doručiť do dispozičnej sféry žalovanej (porovnaj tiež napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12CoCsp 26/2021 zo dňa 10.03.2022, sp.zn. 8CoCsp 16/2021 zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, a ďalšie). Keďže žalobkyňa toto skutočnosť nepreukázala, súd aj z tohoto dôvodu predčasnému zosplatneniu úveru nemohol priznať právne účinky.

42. Za danej procesnej situácie súd uplatnenie práva VÚB a s. banky podľa § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 22.08.2018 nepovažoval v prejednávanej veci za právne účinné, a celú bankovú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere, ktorého termín konečnej splatnosti bol dojednaný na 20.04.2022, v čase jej postúpenia na žalobkyňu (tzn. ku dňu 24.09.2021, kedy došlo k prevzatíu listiny „Žiadosti o postúpenie a prevod“, podľa ktorej týmto dňom postupník prijíma a kupuje každú pohľadávku uvedenú v priloženom výtlačku a zaznamenanú na nosiči CD-ROM), za splatnú. Vzhľadom na uvedené závery súd uzavrel, že nakoľko žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre postúpenie splatnej úverovej pohľadávky VÚB a.s. bankou, stanovených v cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nepreukázala ani, že je v konaní vecne aktívne legitimovaná. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku banky, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné.

43. V prejednávanej veci postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy VÚB a.s. na žalobkyňu je v rozpore aj s cit. ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa zmluvy o úvere bol v danej veci dojednaný na deň 20.04.2022, a k postúpeniu úverovej bankovej pohľadávky došlo na základe rámcovej zmluvy zo dňa 14.02.2020 v spojení so žiadosťou o prevod zo dňa 24.09.2021 (viď oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 24.09.2021) došlo ku dňu 24.09.2021, postúpenie je v danej veci v rozpore aj s cit. ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa tohto ust. banka nemohla postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Postúpenie pohľadávky na žalobkyňu v prejednávanej veci je teda vylúčené aj pre rozpor s ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

44. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Taktiež postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore aj s cit. ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého banka nemôže postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Preto súd za danej situácie žalobu žalobkyne, ktorá žalovanú úverovú pohľadávku nemohla nadobudnúť na základ o postúpení pohľadávok, pre jej rozpor so zákonom, pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitimácie v konaní zamietol.

45. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

47. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaná mala tak úspech v konaní v plnom rozsahu a prislúcha jej voči žalobkyni nárok na náhradu trov v plnom rozsahu trov. Žalovaná si nárok na náhradu trov neuplatnila a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú. Preto súd žalovanej žiadnu náhradu voči žalobkyni nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. - II. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).